

SODBA HUSEJINOVIČ SIMEUNA ZOPER REPUBLIKO SLOVENIJO

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

(Pritožba št. 41513/02)

SODBA

STRASBOURG

29. junij 2006

Ta sodba bo postala dokončna pod pogoji iz drugega odstavka 44. člena Konvencije. Mogoče je, da bo na njej opravljena uredniška redakcija.

V zadevi Husejinovič zoper Republiko Slovenijo
je Evropsko sodišče za človekove pravice (tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali:
gospod J. Hedigan, predsednik senata,
gospod B.M. Zupančič,
gospod L. Caflisch,
gospod V. Zagrebelsky,
gospod E. Myjer,
gospod David Thór Björgvinsson,
gospa I. Ziemele, sodniki
in gospod V. Berger, sodni tajnik,
po posvetovanju za zaprtimi vrati 8. junija 2006
izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva je bila sprožena s pritožbo (št. 41513/02) proti Republiki Sloveniji, ki jo je pri Sodišču na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: Konvencija) 7. novembra 2002 vložila slovenska državljanka gospa Simeuna Husejinovič (v nadaljevanju: pritožnica).
2. Pritožnico je zastopala Odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (v nadaljevanju: Vlada) je zastopal njen zastopnik gospod L. Bembič, generalni državni pravobranilec.
3. Pritožnica je na podlagi prvega odstavka 6. člena Konvencije zatrjevala, da je bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bila udeležena kot stranka, predolgo. Navajala je tudi pomanjkanje učinkovitega domačega pravnega sredstva v zvezi s predolgim trajanjem sodnega postopka (13. člen Konvencije).
4. Dne 15. septembra 2004 je Sodišče odločilo, da o pritožbi glede dolgega trajanja postopka in glede pomanjkanja učinkovitih pravnih sredstev v zvezi s tem obvesti Vlado. V skladu s tretjim odstavkom 29. člena Konvencije je odločilo, da hkrati odloči o dopustnosti pritožbe in o utemeljenosti zadeve.

DEJSTVA

5. Pritožnica je bil rojena leta 1959 in živi v Velenju.
6. Dne 14. decembra 1998 je Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Izpostava

Velenje (v nadaljevanju: ZPIZ) dodelil pritožnici status invalida pete stopnje za čas od 12. decembra 1996 dalje. 17. avgusta 1999 je ZPIZ zavrnil pritožnično pritožbo.

7. Dne 22. septembra 1999 je pritožnica proti ZPIZ vložila tožbo pri Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani in, med drugim, oporekala datumu nastanka poškodbe.

Med 25. oktobrom 1999 in 16. septembrom 2002 je pritožnica vložila tri pripravljalne vloge.

Med 17. januarjem 2001 in 8. marcem 2002 je trikrat zahtevala, naj se določi narok za obravnavo.

Dne 1. oktobra 2002 je sodišče opravilo obravnavo in izreklo sodbo. Sodba, s katero pritožničinemu zahtevku ni bilo ugodeno, je bila pritožnici vročena 29. oktobra 2002.

8. Dne 4. novembra 2002 se je pritožnica pritožila na Višje delovno in socialno sodišče.

Dne 14. maja 2004 je sodišče zavrnilo pritožnično pritožbo. Sodba je bila pritožnici vročena 3. junija 2004.

9. Dne 23. junija 2004 je pritožnica vložila revizijo pri Vrhovnem sodišču.

Dne 1. marca 2005 je sodišče zavrnilo pritožnično revizijo.

Odločba je bila pritožnici vročena 29. marca 2005.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA IN 13. ČLENA KONVENCIJE

10. Pritožnica se je pritožila zaradi nerazumno dolgega trajanja postopka. Sklicevala se je na prvi odstavek 6. člena Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... v razumnem roku odloča ... sodišče.«

11. Vsebinsko je pritožnica nadalje navajala, da pravna sredstva, ki so v Sloveniji na voljo glede nerazumno dolgih sodnih postopkov, niso učinkovita. 13. člen Konvencije določa:

»Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Dopustnost

12. Vlada se je sklicevala na to, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

13. Pritožnica je izpodbijala to navedbo in trdila, da domača pravna sredstva niso učinkovita.

14. Sodišče ugotavlja, da je obravnavana pritožba podobna zadevam Belinger in Lukenda (Belinger v. Slovenija (odl.), št. 42320/98, 2. oktober 2001, in Lukenda v. Slovenija, št. 23032/02, 6. oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanju domačih pravnih sredstev, saj je ugotovilo, da pravna sredstva, ki jih je pritožnik imel na voljo, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi Lukenda, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.

15. Kar zadeva obravnavano zadevo, Sodišče ugotavlja, da Vlada ni predložila nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi morale Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.

16. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu tretjega odstavka 35. člena Konvencije. Prav tako ni nedopustna iz katerih koli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B. Utemeljenost zadeve

1. Prvi odstavek 6. člena

17. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 22. septembra 1999, na dan, ko je pritožnica vložila tožbo pri Delovnem in socialnem sodišču v Ljubljani, in se končalo 29. marca 2005, na dan, ko

je bila pritožnici vročena odločba Vrhovnega sodišča. Trajalo je torej več kot pet let in šest mesecev na treh stopnjah sojenja.

18. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnika (gl. med drugim *Frydlender v. Francija* [GC], št. 30979/96, odstavek 43, ESČP 2000-VII).

19. Po proučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, da je bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in ni izpolnilo zahteve po sojenju v razumnem roku. Prišlo je torej do kršitve prvega odstavka 6. člena.

2. 13. člen

20. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen Konvencije zahteva, da se zagotovi učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatrevanje kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz prvega odstavka 6. člena (gl. *Kudła v. Poljska* [GC], št. 30210/96, odstavek 156, ESČP 2000-XI). Sodišče ugotavlja, da je ugovore in trditve, ki jih je predložila Vlada, zavrnilo v prejšnjih zadevah (gl. *Lukenda*, naveden zgoraj) in ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi prišlo do drugačnega zaključka.

21. Zato Sodišče meni, da je v obravnavani zadevi prišlo do kršitve 13. člena zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnica mogla pridobiti odločbo, na podlagi katere bi lahko uveljavljala svojo pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa prvi odstavek 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

22. 41. člen Konvencije določa:

»Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.«

A. Škoda

23. Pritožnica je zahtevala 5.000 EUR (eurov) za nepremoženjsko škodo.

24. Vlada je zahtevku oporekala.

25. Sodišče ocenjuje, da je pritožnica gotovo utrpela nepremoženjsko škodo. Po prostem preudarku ji po tej postavki Sodišče prisoja 1.000 EUR (eurov).

B. Stroški

26. Pritožnica je zahtevala tudi približno 1.200 EUR (eurov) za stroške postopka pred Sodiščem.

27. Vlada je zahtevku oporekala po višini.

28. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov le, če dokaže, da so dejansko nastali, da so bili potrebni in da so razumno visoki. Sodišče ugotavlja, da so pritožničini odvetniki, ki so zastopali tudi pritožnika v zadevi *Lukenda* (navedeni zgoraj), vložili približno 400 pritožb, ki so, razen kar se tiče dejstev, praktično enake kot obravnavana. Zato Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril ocenjuje, da je pritožnici razumno prisoditi znesek 1.000 EUR (eurov) za stroške postopka pred Sodiščem.

C. Zamudne obresti

29. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, zvišani za tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. razglaša, da je pritožba dopustna;
2. razsoja, da je prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena Konvencije;
3. razsoja, da je prišlo do kršitve 13. člena Konvencije;
4. razsoja:
 - (a) da mora tožena država pritožnici v treh mesecih od dne, ko postane po drugem odstavku 44. člena Konvencije sodba dokončna, plačati 1.000 EUR (tisoč eurov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč eurov) za stroške postopka, zvišano za morebitni davek;
 - (b) da se po izteku navedenih treh mesecev do plačila obračunajo na navedene zneske linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, zvišani za tri odstotne točke;
5. zavrne v preostalem delu pritožničin zahtevek po pravičnem zadoščenju.

Sodba je napisana v angleščini in pisno notificirana 29. junija 2006 v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Vincent Berger

John Hedigan
sodni tajnik

predsednik senata